

IVÆRKSÆTTERI I FÆLLESSKAB

– ER ET KOOPERATIV DET RIGTIGE FOR JER?

KOOPERATIONEN

VELKOMMEN TIL!

Når du sidder med denne guide i hånden, er det sandsynligvis fordi, at du sammen med andre vil starte en virksomhed. Og fordi I overvejer, om virksomheden skal organiseres som et fælles ejet og demokratisk styret kooperativ.

Set udefra kan et kooperativ ligne enhver anden virksomhed. Det er det, der sker inde i, der gør det anderledes. Og det er det, denne guide handler om.

Guiden præsenterer det særegne ved den kooperative virksomhedsform. Den er tænkt som et redskab, der kan hjælpe jer til at beslutte, om et kooperativ er det rette for jer. Og som giver jer inspiration til, hvordan I sammen kan forme jeres fremtidige virksomhed.

Guiden fortæller jer ikke, hvordan I konkret starter en kooperativ virksomhed. Men den stiller skarpt på en række vigtige overvejelser og spørgsmål, der kan hjælpe jer til at tage de næste skridt på vejen som kooperative iværksættere.

Du vil også møde en række kooperative iværksættere, der allerede har taget springet. Og som hver dag møder ind på arbejde i en fælles ejet og demokratisk styret virksomhed.

GUIDENS EMNER:

- Hvorfor starte et kooperativ?
- Hvad er et kooperativ?
- Hvem skal være med?
- Findes der en kooperativ virksomhedsform?
- Hvordan leder man et kooperativ?

HVORFOR STARTE ET KOOPERATIV?

Kooperative virksomheder eksisterer i bedste velgående i alle sektorer i økonomien. Og nogle af verdens mest succesfulde og robuste virksomheder er kooperativer.

Kernen i den kooperative virksomhedsform er, at den giver de, der er tættest på virksomheden, en ejerandel og en

stemme i den. Det kan gøre det sjovere for alle. Men det, at det er dem med fingeren på pulsen, der træffer beslutningerne, kan også give konkurrencemæssige fordele.

Fx viser flere analyser, at medarbejder ejerskab leder til højere produktivitet og bedre økonomiske resultater. Og at kooperative iværksættervirksomheder har dobbelt så stor sandsynlighed for at overleve de første fem kritiske år, sammenlignet med andre start-ups.

Et kooperativ kan organiseres på en række forskellige måder, der tager udgangspunkt i jeres specifikke ønsker og behov. Det gælder uanset, om I ønsker at stifte en lille lokal eller stor (inter)national virksomhed. Og uanset om jeres fælles projekt handler om at få større kontrol over jeres eget arbejdsliv, adgang til bedre fødevarer, lokal produktion af vedvarende energi eller noget helt fjerde.

Mød fire forskellige kooperativer

Hvorfor og hvordan har fire grupper af iværksættere startet en fælles ejet og demokratisk styret virksomhed?

SIDE 6 SLOWBURN BREWING CO-OP

Et uafhængigt og arbejderdrevet mikrobryggeri.

SIDE 10 ANALYSE & TAL

Et analysebureau drevet som medarbejderejet kooperativ.

SIDE 14 BY-EXPRESSEN

Et uafhængigt medarbejderejet cykelkurérfirma.

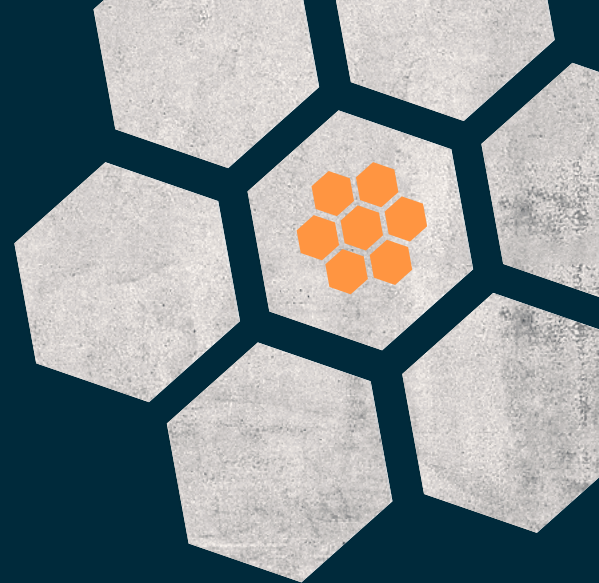
SIDE 18 JOURNALISTBUREAUET TANK

Et journalistisk fællesskab organiseret som kooperativ.

HVAD ER ET KOOPERATIV?

En kooperativ virksomhed er en helt almindelig virksomhed og så alligevel ikke helt. Et kooperativ ejes i fællesskab og styres demokratisk af virksomhedens medlemmer. Hvor et kapitalselskab kan være ejet af fjerne investorer eller aktionærer, ejes et kooperativ af personer, der deltager aktivt i virksomheden. Det kan fx være virksomhedens kunder, medarbejdere eller leverandører.

Derfor er et kooperativs formål også at være til størst mulig nytte for sine medlemmer. Fx ved at skabe gode og spændende arbejdspladser, ved at sikre adgang til fødevarer af høj kvalitet eller bygge boliger, der er til at betale.

Typer af kooperativer

Der findes forskellige typer af kooperativer, alt efter hvem der udgør kooperativets medlemmer. De mest udbredte er:

PRODUCENTEJEDE KOOPERATIVER

Producentejede kooperativer findes især inden for landbrugs- og fødevarerområdet. De er typisk organiseret som andelsselskaber (A.m.b.a.) med mejerier og slagterier som klassiske eksempler. Et eksempel på et producentejet kooperativ er det økologiske mejeri Naturmælk.

MEDARBEJDEREJEDE KOOPERATIVER

I medarbejderejede kooperativer er det medarbejderne, der ejer virksomheden. Derfor er det også dem, der sætter kursen, både hvad angår strategi, arbejdsopgaver, arbejdstid og arbejdskultur.

Medarbejderejede kooperativer findes i mange brancher og som forskellige virksomhedsformer, fx F.m.b.a., ApS, A/S eller fonde. Et eksempel på et medarbejderejet kooperativ er konsulentvirksomheden KnowledgeWorker.

FORBRUGEREJEDE KOOPERATIVER

Forbrugerejede kooperativer er udbredte i Danmark inden for fx dagligvare-, el-, varme- og vandforsyning, forsikring, finansiering og på boligområdet. Fælles for disse kooperativer er, at de har til formål at servicere og levere lave priser og god kvalitet til deres medlemmer (forbrugerne). Forbrugerskooperativer kan være organiseret som fx andelsselskaber (A.m.b.a.), F.m.b.a., andelskasser eller andelsboligforeninger. Et eksempel på et forbrugerejet kooperativ er Coop.

ET KOOPERATIV

- Ejers af virksomhedens aktive deltagere (fx kunder, leverandører eller medarbejdere).
- Styres efter demokratiske principper (typisk ét medlem = én stemme).
- Baserer sine strategiske beslutninger på medlemmernes behov og interesser.
- Geninvesterer sit overskud i virksomheden, i sit formål eller fordeler det blandt medlemmerne iht. fx deres arbejdsindsats eller omsætningsbidrag.

Kooperative virksomheder findes i alle former og størrelser, og de opererer i alle dele af økonomien: Fra sundhedspleje, byggeri og boliger, landbrug, apoteker, supermarkeder, sportsklubber, banker, bagerier – til journalistbureauer, konsulentvirksomheder og advokatkontorer.

SLOWBURN BREWING CO-OP

Slowburn Brewing Co-op er et uafhængigt og medarbejderejet mikrobryggeri. De begyndte i 2019, hvor de overtog lokaler fra et tidligere bryggeri i Hvidovre og lånte penge fra venner og familie til at købe brugt bryggeriudstyr.

HVORFOR STARTEDE I ET KOOPERATIV?

„Fordi vi gerne vil være en bæredygtig, demokratisk og uafhængig virksomhed. Og det er bare den bedste form til at blive det, og forblive det“.

„Vores værdier er demokrati og ligeværdighed, ikke top-down. Vi har været ansat alle mulige steder før – i traditionelle virksomheder, hvor man følger ledelsens beslutninger. Og det kan godt være lidt frustrerende ikke at blive taget med ind i beslutningsprocesserne på de allervigtigste områder. Bliver man mere en del

af det, forestiller vi os, at man får større ansvarsfølelse og passion for arbejdet“.

„Vi fik stor hjælp af de andre kooperativer i København, der hjalp med konstruktiv feedback og en masse gode kritiske spørgsmål. Det er jo virkelig et fedt fællesskab at komme ind i!“

HVEM EJER?

Slowburn er et andelsselskab med begrænset ansvar (A.m.b.a.), hvor medarbejderne er ligeværdige medlemmer. De får alle den samme faste månedsløn. Når der kommer et overskud, skal det i første omgang bruges til at få firmaet til at vokse.

„Det er et problem at ‚Big Beer‘ opkøber små bryggerier. Vi vil gerne være uafhængige, så vi har skrevet i vedtægterne, at medarbejderne ikke kan sælge virksomheden. Heller ikke hvis der kommer et stort bryggeri med en stor pose penge“.

HVEM BESTEMMER?

Hos Slowburn er det „ét hoved, én stemme“, som gælder.

„Vi holder statusmøder hver mandag, hvor vi taler om ugens aktiviteter. Herudover holder vi så generalforsamling hver 3. måned, hvor vi samler de lidt større beslutninger. I starten handlede det meget om, hvem der har hvilken rolle. Og hvem der gerne vil lave hvilket arbejde“.

„Det har været fantastisk at være tre, især her under Corona, så man ikke sidder med alt ansvaret selv. Vi har set flere andre virksomheder, hvor der har siddet en enkelt person, som har skullet tage de her beslutninger og så fortælle alle: Nu er det sådan her, vi gør. Der synes vi bare, det er rigtig fedt at være en gruppe, der tager beslutningerne sammen“.

„Vi har ikke stemt om noget som helst endnu. Vi har bare været enige“.

VIRKSOMHEDSINFO

Branche: Bryggeri

Form: A.m.b.a.

Startet: 2019

Medarbejdere: 3

Web: slowburn.coop

Samarbejdsbryg: Slowburn brygger
Double IPA i samarbejde med Bad
Seed Brewing fra Aalborg.

Foto: Jacob Rask.

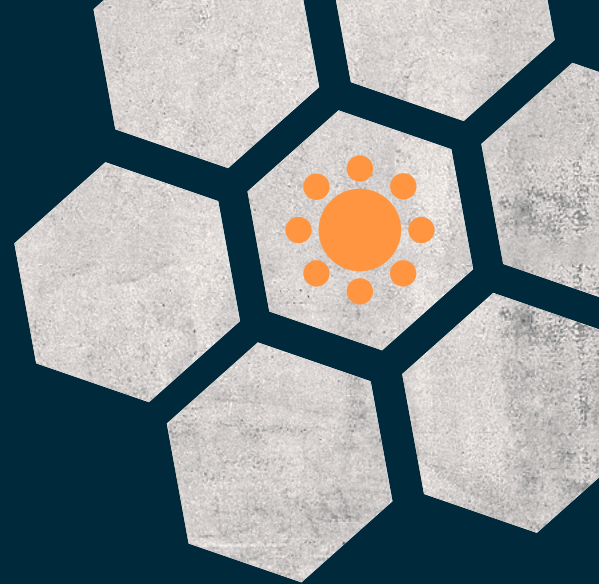
”

Vi havde fra starten troet, at så skulle vi rigtig sidde der og stemme. Men det fik vi at vide ikke var nogen god ide. ,Hvis I fra starten begynder at stemme om ting, er det ikke et godt tegn'. Det råd er vi glade for.

HVEM SKAL VÆRE MED?

Et kooperativ er et fællesskab, ikke et soloprojekt. Derfor er et vigtigt punkt helt fra starten, hvem der skal være en del af virksomheden og hvordan.

Skal virksomheden ejes og ledes udelukkende af jer, som er gået sammen om at føre idéen ud i livet? Eller skal fx kunder, leverandører, medarbejdere eller lokalsamfundet også have indflydelse, ejerskab og ansvar?

FRIT OG LIGEVÆRDIGT

I et kooperativ er udgangspunktet „frit og ligeværdigt medlemskab“. Det betyder, at kooperativet er åbent for nye medlemmer, hvis de opfylder kriterierne for medlemskab og er villige til at bidrage og påtage sig ansvar på lige fod med de eksisterende medlemmer.

Medlemskriterierne fastsætter I i jeres vedtægter. Fx kan et medarbejderkooperativ optage nye medlemmer, når de ansættes i virksomheden, eller når de har været ansat i en vis periode.

NØGEN IND, NØGEN UD?

Howdan jeres kooperativ optager medlemmer vil også hænge sammen med, hvordan I rejser kapital og jeres valg af virksomhedsform. Her rejser nogle kooperativer deres kapital ved, at medlemmerne køber en eller flere andele i virksomheden, og derved bliver andelshavere. I andre kooperativer er det gratis at træde ind. Til gengæld får man heller ikke noget af virksomhedens kapital med, når man træder ud.

VIL I DET SAMME?

Et kooperativs succes bestemmes i vid udstrækning af dets medlemmer og deres dedikation til et fælles formål. Derfor er det vigtigt, at I får samlet de rigtige personer fra starten. I bør på et tidligt tidspunkt grundigt diskutere jeres respektive forventninger og motivationer: Ønsker I alle rent faktisk at opnå det samme? Og er I enige om, hvad det kræver af jer hver især?

HVEM SKAL VÆRE MED OG HVORDAN?

Tænk over følgende spørgsmål, når I overvejer, hvem der skal være med i jeres kooperative virksomhed:

Hvorfor vil I starte et kooperativ?

- Hvad vil I opnå – og til gavn for hvem?
- Hvad er jeres personlige ønsker og mål? Er de ens?
- Selvfølgelig kan I drive og eje en virksomhed – men vil I?

Hvem skal være medlemmer og medejere?

- Hvad er medlemmernes forhold til virksomheden: Kunder, medarbejdere, leverandører e. lign. Eller en blanding?
- Skal det være muligt at arbejde i virksomheden uden at være medlem?
- Hvordan træder man ind og ud?

Hvor skal startkapitalen komme fra?

- Skal medlemmerne bidrage med kapital?
- Skal den forrentes?
- Skal man kunne tage penge med sig ud?

ANALYSE & TAL

*Analyse & Tal er et analysebureau, som med egne ord er „specialiserede i at analysere dét, der kan være svært at analysere“.
Kooperativet kombinerer klassiske sociologiske metoder med nye digitale og leverer analyser og datavisualiseringer.*

HVORFOR STARTEDE I ET KOOPERATIV?

„Vores fælles mission er at skabe et mere demokratisk og retfærdigt samfund. Med et medarbejderejet kooperativ inviterer vi demokratiet med ind i en privat sektor, som jo ellers er dybt hierarkisk og meget profitorienteret“.

„Hele ideen om at der skulle være brug for en leder til at koordinere arbejdet undrer os. Vi fordeler arbejdet i fællesskab efter kompetencer og interesse“.

VIRKSOMHEDSINFO

Branche: Analysebureau

Form: F.m.b.a.

Startet: 2012

Medarbejdere: 18

Web: ogtal.dk

„Den kooperative organisering har givet os mulighed for at skabe et anderledes arbejdsliv, hvor vi ofte prioriterer samfundsbidrag, fleksibilitet og arbejdsmiljø over profit“.

HVEM EJER?

Analyse & Tal er organiseret som en forening med begrænset ansvar (F.m.b.a.). Foreningens medlemmer er ansatte og tidligere ansatte.

„At foreningens medlemmer ejer virksomheden i fællesskab, er vigtigt. Det er motiverende at udvikle forretningen og tjene penge i fællesskab, frem for at enkelte høster overskuddet. Derfor har vi også enhedsløn. Man kan arbejde 32 eller 37 timer og får en fast månedsløn derudfra“.

„Vi har indtil videre ikke uddelt overskud. Vi investerer det i stedet i udviklingen af nye metoder og projekter og

senest i knopskydning af et nyt kooperativ i Norge. Derudover prioriterer vi at have lidt ekstra på kistebunden, der kan give tryghed i trængte tider“.

HVEM BESTEMMER?

Beslutninger i Analyse & Tal træffes af medarbejderne ud fra devisen om ét medlem, én stemme. Derudover er der en bestyrelse, hvor halvdelen af medlemmerne kommer udefra, som tages med på råd ved større beslutninger.

„Vi har mandagsmøder, der er vores koordinerende møder, hvor vi bemande projekter. Og så har vi månedsmøder, som er mere ledelsesstrategiske“.

„Vi har ikke nogen formel eller uformel leder. Vi har rollen ‚daglig leder‘, men det er mest administrative opgaver som dagsordener, referater og personaleledelse i form af sygdommeldinger mv“.

Mandagsmøde i Analyse & Tal.

Foto: Jacob Rask.

”

Vi synes, vi har fundet en form, der virker. Vi har ikke spildtid og vores fællesmøder er fuldt udnyttede. Det er nogle af de mest effektive møder, jeg har været med til.

FINDES DER EN KOOPERATIV VIRKSOMHEDS- FORM?

Der findes i Danmark ikke én samlet virksomhedsform for kooperative virksomheder. I har derfor som kooperative iværksættere mulighed for at vælge mellem en række virksomhedsformer. Den dårlige nyhed er, at det kan virke en smule uoverskueligt. Den gode er, at det giver jer stor fleksibilitet til at designe jeres unikke kooperativ. Og løber I panden mod en mur, er der hjælp at hente.

Eksempler på valg af virksomhedsform

ANDELSSELSKAB (A.M.B.A.)

Betegnelsen A.m.b.a. leder måske dine tanker hen på et andelsmejeri? I så fald har du allerede et godt indtryk af, hvad denne virksomhedsform handler om.

- Et A.m.b.a. er ejet af andelshaverne og har til formål at fremme deres behov og interesser.
- Andelshaverne deltager i virksomheden, fx som kunder, leverandører eller medarbejdere.
- Der stemmes i udgangspunktet efter ét hoved = én stemme.
- Overskuddet bliver i virksomheden eller uddeles blandt medlemmerne efter deres andel af omsætningen.
- Der er vekslende deltagerantal*. Dvs. mulighed for ind- og udtræden.

FORENING MED BEGRÆNSET ANSVAR (F.M.B.A.)

En F.m.b.a. er grundlæggende en helt almindelig forening, der driver virksomhed. Medlemmerne i en F.m.b.a. kan fx være en virksomheds ansatte, kunder eller andre virksomheder.

- En F.m.b.a. er ejet af foreningens medlemmer og har til formål at fremme medlemmernes økonomiske interesser.
- Medlemmerne betaler kontingent.
- Den højeste myndighed er generalforsamlingen, hvor hvert medlem typisk har én stemme.
- Der er vekslende deltagerantal*. Dvs. mulighed for ind- og udtræden.

ANPARTSSELSKAB (APS)

Et ApS er et selskab, hvor ejernes indskud er fordelt på anparter. Normalt afhænger anpartshavernes indflydelse og deres andel af virksomhedens overskud af, hvor stor en del af kapitalen, de ejer. Men det er også muligt at danne et ApS, hvor ejerne har lige indflydelse.

- Et ApS ejes af det anpartshavere, der ikke behøver at deltage i virksomheden på anden vis.
- Der er ikke krav om vekslende deltagerantal*.
- Der skal ved stiftelse indskydes en startkapital på mindst 40.000 kr.
- Virksomheden skal have en direktion.

ANDRE MULIGHEDER

Det er også muligt at starte et kooperativ som fx et interessentskab, et aktieselskab eller en fond. Herudover har mange kooperativer en struktur, der kombinerer flere virksomhedsformer.

Læs mere om valg af virksomhedsform på: www.kooperationen.dk/raadgivning/start-virksomhed

NOTE

* Vekslende deltagerantal betyder, at nye ejere kan træde ind i virksomheden uden at andre nødvendigvis træder ud. Og vice versa.

BY-EXPRESSEN

By-Expressen er et uafhængigt, medarbejderejet kurérfirma, som udelukkende leverer på ladcykler. Virksomheden blev etableret i 2012 af en gruppe erfarne cykelbude, der var trætte af branchens arbejdsvilkår.

HVORFOR STARTEDE I ET KOOPERATIV?

„Det har handlet om at skabe gode arbejdsforhold i en branche, der er meget præget af ekstrem topstyring, med høj grad af usikkerhed og hvor folk sjældent arbejder samme sted i længere tid ad gangen. De folk, som arbejder her, har ofte kørt et par år i de andre firmaer og synes det er så sjovt, at de gerne vil gøre det længere end bare et sabbatår“.

„Vi driver By-Expressen som et kooperativ, fordi vi insisterer på at skabe og sætte rammerne for vores eget ar-

bejde og give plads til hinanden, så vi kan udvikle os og præstere det bedste sammen. Vi løfter i flok, og vi tror på at fællesskab er den bedste måde at skabe mere fair, reelt bæredygtige og solidariske løsninger. Til gavn for både os selv, vores kunder og vores omverden“.

HVEM EJER?

By-Expressen er i dag organiseret som et ApS, hvori otte af de ca. 35 ansatte er medejere. Flere års kraftig vækst har fået andelen af ansatte, som ikke er medejere, til at stige. Derfor er de nu i gang med en omstillingsproces, hvor alle, som arbejder i virksomheden, bliver medejere.

„Det er en helt klar bevidsthed hos os, at den model, der er nu (køb og salg af anpart), er en hindring. Vi har brug for en langt mere fleksibel måde, hvor på folk kan involvere sig og blive medejere“.

„Vi har besluttet fra starten, at alle, der kører for os, skal have mulighed for at lave deres eget skema. Vi vil aldrig tvinge nogen til at arbejde. Man skal eje sit eget arbejde“.

HVEM BESTEMMER?

„Vi holder fællesmøder hver anden måned, hvor alle store beslutninger omkring virksomheden tages op. Her er alle med til at bestemme. Det er selvfølgelig klart, at vi, som arbejder med den daglige drift, har en dagsordensættende magt. Det er en af de spændinger, der kan være“.

„Som det er nu rent juridisk, giver vi som ejere vores beslutningssuverænitæt væk, fordi vi ønsker det. Så vi kan i princippet tage den tilbage. Vi kunne også sælge virksomheden fra den ene dag til den anden. Vi vil gerne lave en ny form, hvor demokratiet ikke længere kun hviler på ejernes gode vilje, men bliver skrevet ind i vores vedtægter“.

VIRKSOMHEDSINFO

Branche: Kurérvirksomhed

Form: ApS

Startet: 2012

Medarbejdere: ca. 35

Web: by-expressen.dk

”

Den største forskel er vores princip om, at vi er timelønnede. Vi har alle den samme timeløn, så alle opgaver giver det samme uanset indholdet. Inden for vores branche er der ellers en ide om, at den eneste måde man kan få folk til at køre hurtigt, er hvis de kører akkord.

By-Expressen på vej med en 100% emissionsfri cykelleverance.

Foto: By-Expressen

HVORDAN LEDER MAN ET KOOOPERATIV?

At et kooperativ er fælles ejet og demokratisk styret betyder, at det er medlemmerne, der i fællesskab træffer de endelige beslutninger om virksomhedens strategiske udvikling. Og at medlemmerne som hovedregel har lige indflydelse: Æt hoved = én stemme.

DEN STRATEGISKE LEDELSE

Medlemmernes indflydelse på et kooperativs strategiske retning sker typisk primært på den årlige generalforsamling, hvor de godkender regnskab, vælger en bestyrelse og sætter rammerne for dennes arbejde det følgende år. I større kooperativer kan der også vælges et repræsentantskab til at følge bestyrelsens arbejde.

Når der stemmes, har hvert medlem typisk én stemme, også selvom de ejer flere andele i virksomheden. Er medlemssammensætningen forskelligartet, er det dog en mulighed at vægte stemmerne. Har et medarbejderkooperativ fx både nuværende og tidligere ansatte som medlemmer, kan det være en mulighed at lade de nuværende medarbejderes stemmer vægte højest.

DEN DAGLIGE LEDELSE

Hvordan et kooperativ drives og ledes i dagligdagen er meget forskelligt, og afhænger bl.a. af, hvilken type kooperativ, der er tale om – og af virksomhedens størrelse.

Mange kooperative virksomheders organisationsstruktur ligner til forveksling alle andre virksomheders. På toppen sidder en direktion, der referer til bestyrelsen, og under direktionen er virksomhedens aktiviteter måske fordelt på afdelinger.

Særligt medarbejderejede kooperativer har dog ofte en fladere struktur, hvor beslutninger om virksomhedens løbende drift bliver truffet i fællesskab – fx på månedlige eller ugentlige fællesmøder. Men også her vil fællesskabet ofte uddelegere beslutningskompetencer til en bestyrelse, en daglig leder eller til arbejdsgrupper.

HVEM SKAL BESTEMME HVAD, OG HVORDAN?

Tænk over følgende spørgsmål, når I overvejer, hvordan I skal lede jeres kooperative virksomhed:

Ansvarsfordeling

Hvad skal vi alle være med til at beslutte, og hvad vil være mere effektivt at uddelegere?

Hvornår er vi enige nok?

Skal alle være enige? Kan flertallet bestemme? Eller er det nok at finde en løsning, som ingen er stærkt imod?

Inddragelse og information

Hvordan sikrer vi, at alle får indflydelse på (eller er informeret om) beslutninger, der er vigtige for dem?

Dokumentation

Hvordan husker vi, hvad det var, vi besluttede?

Det svære

Hvad gør vi, når vi virkelig bliver uenige? Og hvad gør vi, når der skal træffes svære beslutninger, der vil gøre mere ondt på nogle end andre?

JOURNALISTBUREAUET TANK

Journalistbureauet TANK blev stiftet i 2014 og er et journalistisk fællesskab, der skriver artikler, laver radio og producerer webfortællinger til danske og internationale nyheds- og fagmedier. De er også nogle af hovedkræfterne bag ungdomsmediet Koncentrat.

HVORFOR STARTEDE I ET KOOPERATIV?

„Vi ville gerne tage det bedste fra de to slags arbejdsliv, vi kendte. Vi ville gerne blande freelancerens frie, omskiftelige arbejdsliv med den økonomiske tryghed og det kollegaskab, som kendetegner situationen for den fastansatte.

Er man blot én person, kan man nemt komme til at halse lidt efter opgaverne, og det kan være svært at arbejde strategisk henimod nogle mål. Omvendt gør det, at man er en lille enhed, at man hurtigere kan omstille sig, end hvis man

sad i en stor organisation, hvor udviklingsplaner og strategiseminarer måske nogle gange kan dræbe glæden ved bare at rykke på noget“.

„I TANK kan alle deltage i egne, korte eller mere forpligtende samarbejder med andre journalister, medier eller virksomheder – så længe indtægterne tilfalder fællesskabet. Den frihed til at gå ind og ud af eksterne samarbejder er svær at opnå på mange andre arbejdspladser, så et kooperativ kan derfor være en praktisk løsning, når man er på et netværkspræget arbejdsmarked.“

HVEM EJER?

TANK er organiseret som et Aps. Alle tre ejere af TANK ejer en lige stor andel af kooperativet og får alle den samme månedsløn.

„Indbygget i et kooperativ er, at du glæder dig over de andres bedrifter og

sejre, fordi det også kommer dig selv til gode. Men også at du løbende skal genforhandle samarbejdet, så lige og frie relationer ikke stivner i en alt for hierarkisk orden.

Det tvinger dig til at blive dygtig til at sætte ord på fornemmelser af rimeligt og urimeligt. At drive kooperativ er altså en slags løbende realisering af, at frihed realiseres i fællesskab.“

HVEM BESTEMMER?

„Vi holder korte, redaktionelle morgenmøder. En gang om måneden gennemgår vi større opgaver. Og en gang hvert halve år bruger vi en hel dag på at udstikke den mere strategiske kurs for organisationen.“

„Vi tager i udgangspunktet konsensus-beslutninger, da det er mest effektivt, når man er en lille organisation, der er afhængig af en vis musketered i arbejdskulturen“.

VIRKSOMHEDSINFO

Branche: Journalistbureau

Form: ApS

Startet: 2014

Medarbejdere: 3

Web: bureautank.dk

A black and white photograph of three men sitting around a wooden table in a dimly lit room. The man in the center, wearing a dark t-shirt, is gesturing with his right hand while speaking. The man on the left, in a light-colored button-down shirt, is listening intently. The man on the right, also in a light-colored button-down shirt and wearing glasses, has his hand on his chin in a thoughtful pose. On the table are several items: a laptop, a large glass pitcher, two glasses of water, a dark mug, and some papers. A single pendant light hangs above the table, casting a soft glow.

Redaktionelt møde
i Journalistbureauet TANK.

Foto: Tor Birk Trads.

”

Vi kombinerer trygheden ved fastansættelsen med friheden som freelancer. Det giver en kæmpe stolthed og tilfredsstillelse selv at kunne vælge, hvad vi vil lave.

GLOBALT FÆLLESSKAB

Jeres kooperativ formes med udgangspunkt i de unikke behov og ambitioner, som I finder vigtige. Derfor bliver det i sagens natur helt „sit eget“. Alligevel er I ikke alene.

Verden over findes der i dag mere end 3 mio. kooperative virksomheder med tilsammen 280 mio. ansatte og 1,2 mia. medlemmer. Lige fra store internationale virksomheder til små lokale fællesskaber. Men alle forment af en gruppe af mennesker, der er gået sammen om at løse et problem eller tilfredsstille et fælles behov.

DE 7 KOOPERATIVE PRINCIPPER

1. FRIT OG LIGEVÆRDIGT MEDLEMSKAB

Kooperativer er ikke en lukket klub, men i reglen åbne for alle, der møder kriterierne for medlemskab.

2. DEMOKRATISK MEDLEMSKONTROL

Kooperativer kontrolleres af medlemmerne. Normalt med lige stemmeret (ét medlem – én stemme).

3. ØKONOMISK DELTAGELSE

I et kooperativ deltager og bidrager alle medlemmer – som kunde, med arbejdskraft, finansiering eller på anden vis.

4. UAFHÆNGIGHED

Et kooperativ er en selvstændig organisation, der styres af medlemmerne – uafhængig af eksterne kapitalinteresser.

5. UDDANNELSE & OPLYSNING

Kooperativer stiller uddannelse og viden til rådighed for medlemmer, ansatte mv. sådan, at de kan bidrage effektivt til udviklingen af virksomheden.

6. SAMARBEJDE

Kooperativer samarbejder med andre kooperativer og støtter op om den kooperative sektors generelle udvikling.

7. SAMFUNDSANSVAR

Kooperative virksomheder arbejder for en bæredygtig udvikling af lokalsamfundet.

HISTORISKE RØDDER

I 1844 stiftede en gruppe arbejdere i den engelske by Rochdale verdens første succesfulde kooperativ. Som grundlag formulerede de en række principper, der stadig i dag fungerer som pejlemærke for moderne kooperative virksomheder verden over.

De 7 kooperative principper er vedtaget af ICA (The International Co-operative Alliance) og fungerer som bindeled og pejlemærke for verdensorganisationens medlemmer. Danske kooperativer er repræsenteret i ICA igennem Kooperationen.

HVAD GØR VI HERFRA?

Kooperationen er arbejdsgiver- og interesseorganisationen for kooperative virksomheder i Danmark.

Vi er et værdibaseret fællesskab af samfundsengagerede virksomheder, der på tværs af brancher og selskabsformer har det til fælles, at de arbejder ud fra værdier om demokratisk deltagelse og samfundsmæssig bæredygtighed.

Hvis I overvejer at starte et kooperativ og mangler rådgivning, er I velkomne til at kontakte os.

KOOPERATIVE IVÆRKSÆTTERSPØRGSMAÅL

Det er ikke sværere at starte et kooperativ end en anden slags virksomhed. Men processen og de spørgsmål I støder ind i på vejen vil nogle gange være anderledes.

Skal vi være et F.m.b.a.,
et A.m.b.a., eller
noget helt tredje?

Er der særlige
skatteregler for
kooperativer?

Kan et kooperativ
have investorer, der
ikke er medlemmer?

Hvad er forskellen
på et kooperativ
og en forening?

Er man som medejer af et
medarbejderkooperativ
arbejdsgiver eller
arbejdstager?

Kan et kooperativ også
være en socialøkonomisk
virksomhed?

TAL MED ANDRE

Uanset hvor unik jeres kooperative forretningsidé er, kan I nok finde nogen, der har været nogenlunde samme sted før. Og som har gjort sig erfaringer, I kan drage stor nytte af.

Kig jer derfor omkring efter nogen, I kan „stå på skuldrene af“ og hent inspiration til både jeres forretningsmodel og jeres kooperative organisering.

I Kooperationen arbejder vi for at styrke kooperative iværksætteres adgang til viden, inspiration og sparring. Blandt andet driver vi et gratis iværksætternetværk, der er åbent for både medlemmer og ikke-medlemmer.

FIND NETVÆRKETS GRUPPE PÅ FACEBOOK

Det hedder **Kooperationens iværksætternetværk**. Eller tilmeld jer til netværket via mail til kontakt@kooperationen.dk

”

Set udefra kan et kooperativ ligne enhver anden virksomhed. Det er det, der sker indeni, der gør det anderledes. Og det er det, denne guide handler om.

”

Det er ikke sværere at starte et kooperativ end en anden slags virksomhed. Men processen og de spørgsmål I støder ind i på vejen vil nogle gange være anderledes.

”

Kernen i den kooperative virksomhedsform er, at den giver de, der er tættest på virksomheden, en ejerrandel og en stemme i den.

”

Et kooperativ kan organiseres på en række forskellige måder, der tager udgangspunkt i jeres specifikke ønsker og behov. Det gælder uanset, om I ønsker at stifte en lille lokal eller stor (inter)national virksomhed.

KOOPERATIONEN er arbejdsgiver- og interesseorganisationen for kooperative virksomheder i Danmark. Hvis I overvejer at starte et kooperativ og mangler rådgivning, er I velkomne til at kontakte os.

KOOPERATIONEN

REVENTLOWSGADE 14, 2. • 1651 KØBENHAVN V • T. 33 55 77 30
KONTAKT@KOOPERATIONEN.DK • WWW.KOOPERATIONEN.DK

GRAFISK PRODUKTION: EKS-SKOLENS GRAFISK DESIGN & TRYK

